

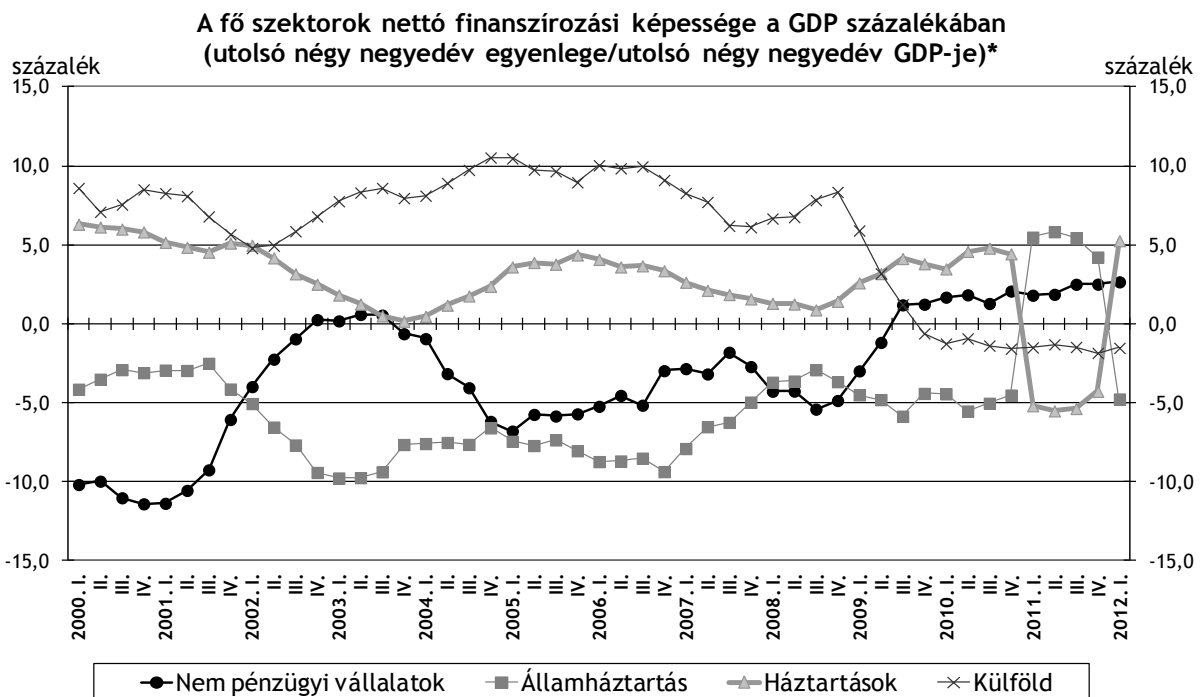

MAGYAR NEMZETI BANK

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól 2012. I. negyedév

Budapest, 2012. július 2. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2012 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -4,8 százalékát érte el. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 5,3 százaléka volt az elmúlt egy évben. A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 2,7 százalékát érte el a 2012 első negyedévével záruló egy évben. A külföld nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP -1,5 százalékát tette ki az elmúlt egy évben.

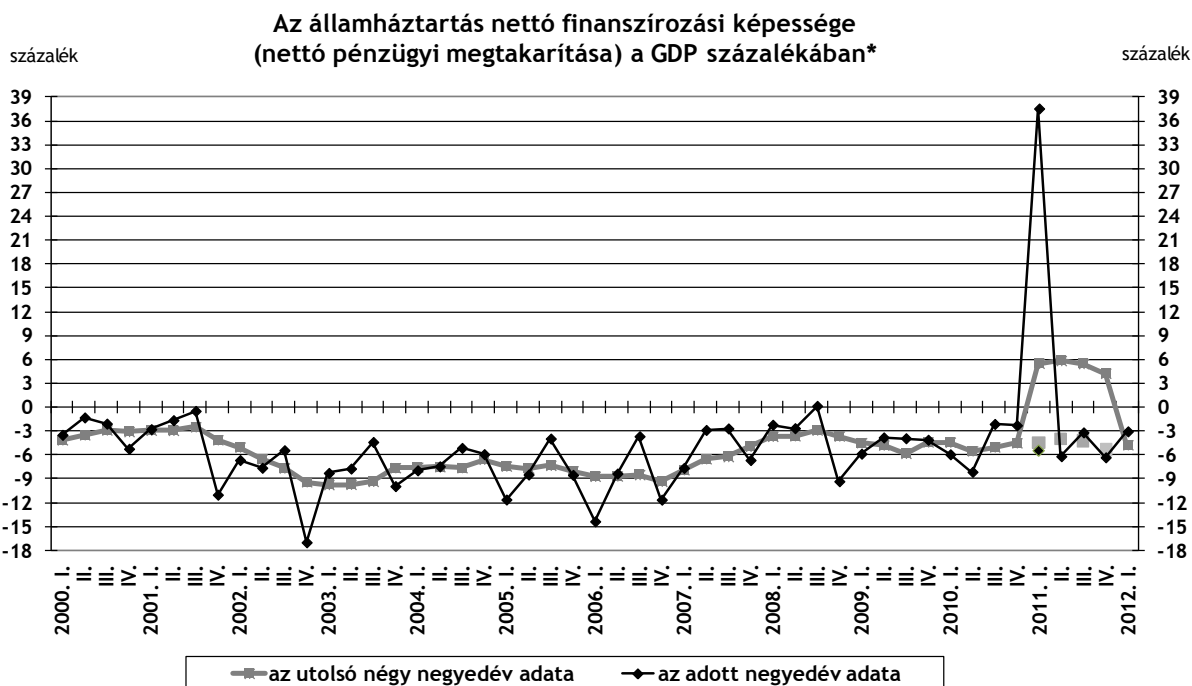

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képességei - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepelnek az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévvél záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

2012 első negyedévével záruló elmúlt egy évben az államháztartás nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP -4,8 százaléka volt (-1348 milliárd forint). 2012 első negyedévében az államháztartás nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP -3,1 százalékát érte el (-202 milliárd forint).

Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2012 első negyedévének végén a GDP 79,0 százalékával egyezett meg (22399 milliárd forint). Az adósságot az első negyedévben 300 milliárd forinttal növelte a nettó adósságfelvétel (tranzakció), és 594 milliárd forinttal csökkentette a forint erősödése (átértékelődés).

2012 első negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 257 milliárd forint volt. A központi kormányzat pénzügyi eszközei közül a hitelek, a tőzsdei részvények, a befektetési jegyek és az egyéb követelések esetében számottevő csökkenés, míg a betétek és az adósságpapírok esetében növekedés figyelhető meg. A kötelezettségek alakulását az állampapírok növekedése és a külföldi hitelek, valamint az egyéb tartozások csökkenése befolyásolta jelentősen. A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képességének (69 milliárd forint) alakulása háttérben eszköz oldalon a hitelintézeti betétek növekedése, forrás oldalon pedig a kötvényekben és hitelekben fennálló adósság nagyarányú csökkenése, valamint az egyéb kötelezettségek növekedése áll, a tranzakciók eredményeként. A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási igénye 15 milliárd forint volt. Eszközeik közül az egyéb követelések, tartozásaik közül a hitelek csökkentek.

*Megjegyzés: 2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedév adataira vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőketranszfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják az államháztartás nettó finanszírozási képességét.

A háztartások nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2012 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 5,3 százalékát érte el (1494 milliárd forint). Az első negyedévben a háztartások nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP 5,4 százaléka volt (350 milliárd forint).

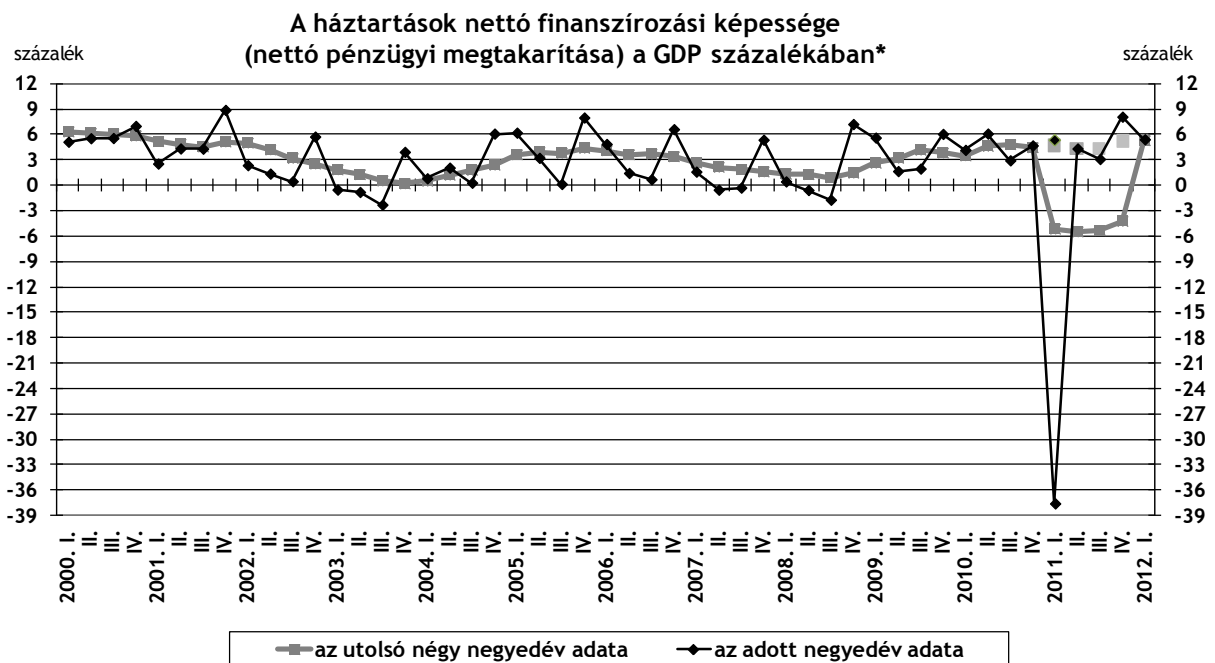
2012 első negyedévében a végtörlesztés jelentős hatást gyakorolt a háztartások nettó finanszírozási képességére, valamint pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek szerkezetére. A háztartások pénzügyi eszközei közül a forintbetétek és a befektetési jegyek számottevően, a forint készpénz, a biztosítástechnikai díjtartalékok és az egyéb követelések kisebb mértékben csökkentek tranzakcióból eredően. Ugyanakkor növekedés volt tapasztalható a devizabetétek és a központi kormányzat által kibocsátott értékpapírok adataiban. A kötelezettségek tekintetében a devizahitelek kimagasló csökkenése és ezzel egyidejűleg a forinthelek számottevő növekedése elsődlegesen a végtörlesztés hatásaiból ered.

A végtörlesztés hatása a szektorok nettó finanszírozási képességére

A végtörlesztés jelentős hatást gyakorolt a háztartások, az államháztartás és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére 2011 utolsó és 2012 első negyedévében. A végtörlesztés elszámolásának módszertani leírása a közlemény végén található módszertani megjegyzések első pontjában olvasható.

2011 negyedik negyedévében a háztartások piaci árfolyamon számolva 642 milliárd forint összegben fizették vissza devizahiteleiket a végtörlesztés feltételeit kihasználva, ennek során 174 milliárd forint tőke-transzferet kaptak részben a pénzügyi vállalatoktól (125 milliárd forint értékben) és részben az államháztartástól (49 milliárd forint értékben).

2012 első negyedévében a háztartások piaci árfolyamon számolva 712 milliárd forint összegben fizették vissza devizahiteleiket a végtörlesztés keretében, ennek során 196 milliárd forint tőke-transzferet kaptak. Becsléseink szerint a háztartások 2012 első negyedévében a pénzügyi vállalatoktól 141 milliárd forint értékben, az államháztartástól 55 milliárd forint értékben kaptak tőke-transzferet.

*Megjegyzés: 2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedév adataira vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják a háztartások nettó finanszírozási képességét.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2012 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 2,7 százaléka volt (756 milliárd forint). Az első negyedéves finanszírozási képesség a negyedéves GDP 0,5 százalékát érte el (30 milliárd forint). Az első negyedévben a nem pénzügyi vállalatok eszköz oldalon betétek mellett hiteleiket csökkentették elsősorban, míg tulajdonosi és egyéb követeléseiket számottevően növelték. A kötelezettségek tekintetében a tulajdonosi és egyéb tartozásaik növekedése, valamint hitelek csökkenése volt a meghatározó.

A külföld nettó finanszírozási képessége (lényegében a nemzetgazdaság finanszírozási képessége fordított előjellel) 2012 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP -1,5 százalékát tette ki (-429 milliárd forint). Az első negyedévben a külföld finanszírozási képessége a negyedéves GDP 0,5 százaléka volt (31 milliárd forint).

A külföldiek a pénzügyi eszközeik közül tulajdonosi követeléseiket növelték, betétjeiket és nyújtott hiteleiket csökkentették. A tartozások közül tranzakcióból eredően tulajdonosi tartozások növekedtek, mialatt a betétek és hitelek csökkentek.

Táblázatok

A szektorok főbb adatai

	2009				2010				2011				2012
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-70	328	156	-94	46	370	20	121	-19	390	203	132	30
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-26	126	-110	-38	129	-31	-53	-222	57	-96	-113	-135	-234
Államháztartás (S.13)	-342	-244	-251	-290	-353	-536	-145	-170	2338	-425	-229	-491	-202
Háztartások (S.14)	326	104	123	424	245	399	198	346	-2343	295	219	629	350
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	4	-7	3	6	-13	11	8	-10	6	-2	-4	38	10
Külföld (S.2)	97	-308	81	-22	-70	-227	-42	-79	-55	-177	-93	-191	31
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, a 2011. márciusi magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőketranszfer hatása nélkül, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	-342	-244	-251	-290	-353	-536	-145	-170	-340	-425	-229	-491	-202
Háztartások (S.14)	326	104	123	424	245	399	198	346	335	295	219	629	350
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvel záruló egy év adata), milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-778	-303	310	320	436	477	342	557	492	512	695	707	756
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-298	-133	-217	-48	106	-52	5	-179	-250	-315	-374	-287	-579
Államháztartás (S.13)	-1174	-1240	-1500	-1127	-1138	-1430	-1325	-1205	1486	1596	1513	1192	-1348
Háztartások (S.14)	681	825	1063	977	897	1191	1266	1188	-1401	-1504	-1482	-1199	1494
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	3	2	5	6	-12	7	12	-4	15	2	-9	38	42
Külföld (S.2)	1549	829	320	-153	-319	-238	-361	-418	-403	-353	-404	-515	-429
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvel záruló egy év adata), a 2011. márciusi magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőketranszfer hatása nélkül, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	-1174	-1240	-1500	-1127	-1138	-1430	-1325	-1205	-1192	-1081	-1165	-1485	-1348
Háztartások (S.14)	681	825	1063	977	897	1191	1266	1188	1277	1174	1195	1479	1494
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	21864	20018	20470	20450	21075	22123	21759	21777	22478	21309	22958	22693	22399
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint													
adósság változása	2 490	-1846	452	-20	626	1047	-364	19	700	-1169	1649	-265	-294
ebből: tranzakció	1154	-629	547	-52	717	166	40	-76	1226	-1193	572	-1029	300
átértékelődés	1322	-1217	-95	32	-92	881	-404	94	-526	24	1077	764	-594
egyéb volumenváltozás	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2009				2010				2011				2012
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-1,2	5,2	2,4	-1,3	0,8	5,6	0,3	1,6	-0,3	5,7	2,8	1,7	0,5
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-0,4	2,0	-1,7	-0,5	2,2	-0,5	-0,8	-3,0	0,9	-1,4	-1,6	-1,7	-3,6
Államháztartás (S.13)	-5,9	-3,8	-3,9	-4,1	-5,9	-8,2	-2,1	-2,3	37,5	-6,2	-3,2	-6,3	-3,1
Háztartások (S.14)	5,6	1,6	1,9	6,0	4,1	6,1	2,9	4,7	-37,6	4,3	3,1	8,1	5,4
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,2	0,2	0,1	-0,1	0,1	0,0	-0,1	0,5	0,1
Külföld (S.2)	1,7	-4,8	1,3	-0,3	-1,2	-3,4	-0,6	-1,1	-0,9	-2,6	-1,3	-2,4	0,5
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a 2011. márciusi magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőketranszfer hatása nélkül, a negyedéves GDP százalékában													
Államháztartás (S.13)	-5,9	-3,8	-3,9	-4,1	-5,9	-8,2	-2,1	-2,3	-5,5	-6,2	-3,2	-6,3	-3,1
Háztartások (S.14)	5,6	1,6	1,9	6,0	4,1	6,1	2,9	4,7	5,4	4,3	3,1	8,1	5,4
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-3,0	-1,2	1,2	1,2	1,7	1,8	1,3	2,1	1,8	1,9	2,5	2,5	2,7
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-1,1	-0,5	-0,8	-0,2	0,4	-0,2	0,0	-0,7	-0,9	-1,2	-1,4	-1,0	-2,0
Államháztartás (S.13)	-4,5	-4,8	-5,8	-4,4	-4,4	-5,5	-5,0	-4,5	5,5	5,8	5,5	4,2	-4,8
Háztartások (S.14)	2,6	3,2	4,1	3,8	3,5	4,6	4,8	4,4	-5,2	-5,5	-5,4	-4,3	5,3
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Külföld (S.2)	5,9	3,2	1,2	-0,6	-1,2	-0,9	-1,4	-1,6	-1,5	-1,3	-1,5	-1,8	-1,5
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a 2011. márciusi magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőketranszfer hatása nélkül, a négy negyedéves GDP százalékában													
Államháztartás (S.13)	-4,5	-4,8	-5,8	-4,4	-4,4	-5,5	-5,0	-4,5	-4,4	-4,0	-4,2	-5,3	-4,8
Háztartások (S.14)	2,6	3,2	4,1	3,8	3,5	4,6	4,8	4,4	4,7	4,3	4,3	5,3	5,3
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén													
Államháztartás (S.13)	83,5	77,4	79,7	79,8	81,9	85,3	82,5	81,4	83,1	78,0	82,9	80,8	79,0

Módszertani megjegyzések

1. A végtörlesztés statisztikai elszámolása

A háztartások devizahiteleinek végtörlesztése során a pénzügyi vállalatoknak rögzített, a piactól jelentősen eltérő devizaárfolyamot kellett alkalmazniuk a vonatkozó jogszabály szerint. Az ebből adódó vagyonnövekményt a háztartásoknak nyújtott tőke-transzferként kezeljük a statisztikában. A háztartásoknak nyújtott tőke-transzferet 72–28 százalékos arányban osztottuk meg a pénzügyi vállalatok és az államháztartás között, mivel a rendelkezésre álló adatok alapján úgy becsültük, hogy a pénzügyi vállalatok a végtörlesztésből adódó veszteségeik 28 százalékának megtérítését kérhetik az államtól. A tőke-transzferek időbeli elszámolása a végtörlesztésekhez kapcsolódik, 2011 negyedik negyedévében az év végéig lezárult végtörlesztésekhez kapcsolódó tőke-transzferet számoltuk el, a 2012-es végtörlesztésekhez kapcsolódó tőke-transzferet 2012 első negyedévében kerültek elszámolásra a háztartásoknál.

2. A háztartások 2012. első negyedéves adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A háztartások 2012. első negyedéves pénzügyi számla adatai a gazdasági események egy részének hatásait csak korlátozottan képesek tükrözni. A végtörlesztés során a háztartások valószínűleg olyan pénzügyi követeléseiket csökkentették vagy olyan kötelezettségeiket növelték, amelyeket a statisztika nem vagy csak korlátozottan tud megfigyelni. Továbbá a banki számlaforgalom alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az első negyedévben a háztartások tovább növelték külföldi befektetéseiket, amelyeket csak részben tud megfigyelni a pénzügyi számlák statisztika. A rendelkezésre álló információk alapján a háztartások 2012 első negyedévében 58 milliárd forinttal növelték külföldi bankbetétjeiket.

3. Az áfa-visszatérítések eredményszemléletű elszámolásának változása

A 2012. első negyedéves adatokban az áfa-visszatérítések eredményszemléletű elszámolása megváltozott annak érdekében, hogy egy naptári éven belül az áfa-visszatérítések elszámolása szorosabban kapcsolódjon a reálgazdasági eseményekhez. A változás nem került visszavezetésre a 2012. előtti adatokon. Emiatt a 2012 első negyedévével záruló egy év államháztartási finanszírozási képessége 24 milliárd forinttal kisebb, mint az elszámolás változásának visszavezetése esetén lett volna.

4. A 2012-es magánnyugdíj-pénztári kilépések elszámolása

2012-ben a magánnyugdíj-pénztári tagok március végéig nyilatkozhattak arról, hogy kilépnek-e a magánnyugdíj-pénztárból. A kilépők magánnyugdíj-pénztári tagsága 2012. május végén szűnik meg, így a kilépéssel járó tranzakciókat majd a 2012 második negyedévére vonatkozó pénzügyi számlák fogják bemutatni.

5. Változás a TÁSA és az EVA éves adatainak becslési módszerében

A társasági nyereségadóból és az egyszerűsített vállalkozási adóból származó éves bevétel és az ezzel összefüggő államháztartási követelések, illetve más szektorok tartozásainak becslésére a korábban használt költségvetési előrejelzés helyett az MNB prognózisát használjuk, amíg az éves tényadatok nem érhetőek el. A becslési módszer változása 25 milliárd forinttal csökkentette az államháztartás finanszírozási képességét 2012 első negyedévében az előzetes számokhoz képest.

6. Az államháztartás 2012. első negyedéves adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

2012 első negyedévében az államháztartás egyes követelései és kötelezettségei (nyújtott hitelek, egyéb követelések és tartozások) esetében az előzetes pénzügyi számlák publikálásakor használt becsléseket alkalmaztuk. A becslések alkalmazására azért volt szükség, mert az adatforrások a publikációig nem álltak rendelkezésre megfelelő minőségben.

Az adatrevíziók alakulása

A szektorok nettó finanszírozási képességének változása a 2011. IV. negyedévről publikált teljes körű adatokhoz képest

	2006	2007	2008	2009	2010	2011.I.név	2011.II.név	2011.III.név	2011.IV.név
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	0	0	0	0	0	-17	0	-16	30
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0	0	0	0	0	1	0	-3	-21
Államháztartás (S.13)	0	0	0	0	0	0	0	0	-9
Háztartások (S.14)	0	0	0	0	0	0	0	21	-10
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S.15)	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Külföld (S.2)	0	0	0	0	0	16	0	-2	6

Az adatrevíziók a pénzügyi számlák adatforrásaiban és számítási eljárásokban történt változásokat tükrözik. A külföld szektorral kapcsolatos változások a fizetési mérleg adatok revíziójával összhangban történtek.

MAGYAR NEMZETI BANK Statisztika

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A tájékoztató célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu honlapon megtalálhatók.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)
[Idősorok](#)
[Grafikonok](#)
[Módszertani kézikönyv](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu